

UCHWAŁA NR XVII/114/2019
RADY MIEJSKIEJ
W PARCZEWIE
z dnia 19 grudnia 2019 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2020 r.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) - Rada Miejska w Parczewie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r. w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Parczewa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Mirosław Naumiuk

Załącznik
do uchwały Nr XVII/114/2019
Rady Miejskiej w Parczewie
z dnia 19 grudnia 2019 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA 2020**

Grudzień 2019

Wprowadzenie	3
1. Podstawa prawna	6
2. Diagnoza problemów alkoholowych – wybrane zagadnienia	6
3. Cele Gminnego Programu	10
4. Zadania Gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom	11
5. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	18
6. Adresaci Gminnego Programu	19
7. Narzędzia ewaluacji	20
8. Zasady wynagradzania członków Miejskiej komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	21

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych uchwalanego corocznie przez Radę Gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gminny program jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej. W roku 2020 na ten cel zaplanowano kwotę 236 000,00 zł.

Podstawę do opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020r. stanowi Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz.2277), „Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Parczew 2019”, współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, diagnozy szkolne prowadzone wśród dzieci, młodzieży oraz rodziców w zakresie działań wychowawczo- profilaktycznych oraz Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadziła obowiązek realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ustawa w art. 4¹ stanowi, że: „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin”. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na

rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w **art. 13¹ reklama napojów alkoholowych** i **art. 15 zakaz sprzedaży alkoholu niepełnoletnim, nietrzeźwym, pod zastaw lub na kredyt** ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zgodnie z Ustawą zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności poprzez:

1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;

2) działalność wychowawczą i informacyjną;

3) ograniczanie dostępności alkoholu;

4) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;

5) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;

6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;

Kolejnym dokumentem regulującym kształt działań profilaktycznych jest *Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020*. Do celów wymienionego Programu należą między innymi:

1. Poprawa sposobu żywienia, stanu odżywiania oraz aktywności fizycznej społeczeństwa.

2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

3. Profilaktykę zdrowia psychicznego i poprawę dobrostanu psychicznego społeczeństwa.

Działania te realizowane są przez podmioty uprawnione, mają często interdyscyplinarny charakter.

Profilaktyka to podejmowanie działań, skierowanych do różnych grup, we współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami, które mają na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń, chorób lub innych niekorzystnych zjawisk społecznych. Działania profilaktyczne prowadzone są na trzech poziomach, w zależności od stopnia ryzyka.

Pierwszy poziom stanowi profilaktyka uniwersalna, która ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji. Działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej realizowane są przede wszystkim przez osoby dorosłe, specjalistów, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych. Obejmują swoim zasięgiem głównie dzieci i młodzież. W placówkach oświatowych profilaktykę uniwersalną realizuje się wśród uczniów, rodziców i nauczycieli. Jej celem jest eliminacja lub redukcja czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących.

Placówki szkolne corocznie opracowują Programy Profilaktyczno-Wychowawcze w oparciu o diagnozę obszarów problemowych, rozpoznanie potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli uwzględniając zasoby oraz potrzeby środowiska lokalnego. Szkolne Programy Profilaktyczno-Wychowawcze skierowane są do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi. Uwzględniają współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym. Część zadań realizowanych w placówkach oświatowych jest ujętych i wspieranych finansowo w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Funkcjonowanie szkolnych programów Profilaktyczno-Wychowawczych ma umocowanie *w Ustawie z dnia 16 grudnia 2016r. Prawo oświatowe*.

Kolejny poziom stanowi profilaktyka selektywna. Skierowana jest do grupy zwiększonego ryzyka, czyli do osób, które w stopniu wyższym niż przeciętny są narażone na rozwój zaburzeń. Profilaktyka selektywna koncentruje się na zagrożonych grupach dzieci i młodzieży, osobach, które cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka. Celem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych.

Trzeci poziom odnosi się do profilaktyki wskazującej. Jej odbiorcami są osoby lub grupy, gdzie rozwinęły się już symptomy zaburzeń, w tym związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego.

Konstrukcja Gminnego Programu odnosi się do trzech poziomów profilaktyki ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej.

1. Podstawa prawna

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277);
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2019 r. poz. 852);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390, z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, z późn. zm.);
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249, z późn. zm.);
- 7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492);
- 8) Ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.).

2. Diagnoza problemów alkoholowych – wybrane zagadnienia

Problemy związane z używaniem alkoholu, występują zarówno w obszarze zdrowia fizycznego jak i psychicznego. Negatywne konsekwencje dotyczą nie tylko osoby uzależnione, ale także ich rodziny i osoby w środowisku lokalnym. Oprócz tego, że alkoholizm jest często przyczyną przemocy domowej, powoduje wiele szkód społecznych, takich jak zakłócanie porządku publicznego, przemoc, ubóstwo czy bezrobocie.

Informacji o problemach i zachowaniach ryzykownych dzieci i młodzieży dostarczają wyniki cyklicznie powtarzanych ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD. Badania przeprowadzono na reprezentatywnych losowych próbach uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju w 2015r. Badania są powtarzane co cztery lata. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Wyniki badań stanowią m.in. źródło informacji o zachowaniach ryzykownych młodych ludzi i są wykorzystywane do tworzenia planów

i strategii długofalowych oddziaływań profilaktycznych realizowanych na różnych poziomach, a także do ich ewaluacji.

Wyniki badań ogólnopolskich wskazują, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 83,8% uczniów z młodszej grupy i 95,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 48,6% piętnasto-szesnastolatków i 82,3% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 63,1% uczniów młodszych i 35,6% uczniów starszych.

Palenie tytoniu jest zachowaniem mniej powszechnym. Chociaż raz w życiu paliło 56,2% gimnazjalistów i 71,5% uczniów ze starszej grupy. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem paliło 26,4% uczniów z grupy młodziej i 41,7% ze starszej. Palenie tytoniu jest obecnie podobnie rozpowszechnione wśród dziewcząt jak wśród chłopców. Picie napojów alkoholowych jest nieznacznie bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt, chociaż niektóre wskaźniki picia są już takie same.

Najpopularniejszymi środkami uzależniającymi wśród młodzieży niepełnoletniej z naszego regionu są alkohol i papierosy. Próbę picia ma za sobą już 94 proc. siedemnastolatków. Około jednej trzeciej nastolatków przyznaje się do uzależnienia od papierosów. Dziennie wypalają nawet do 5 sztuk. Powodem tak wysokiej liczby młodzieży sięgającej po alkohol czy nikotynę jest przede wszystkim napięcie związane z pędem życia i przymusem sukcesów wywieranym przez otoczenie.

W chwili obecnej niebezpieczeństwem staje się wzrost popularności e-papierosów, których skutki uboczne nie są jeszcze znane. Młodzi ludzie sięgają po nie z przekonaniem, że są bezpieczniejsze od zwykłych papierosów tworząc przekonanie o braku szkodliwości i tworząc sobie drogę do zwykłych papierosów (tworzenie nawyku) a także innych środków zmieniających świadomość.

Wśród dzieci i młodzieży kolejnym zagrożeniem są dopalacze, narkotyki i napoje energetyczne. Zaburzają one rozwój fizyczny, psychiczny i intelektualny.

Według prowadzonych badań agresja i przemoc nie wykazuje znaczącego narastania. W niektórych kategoriach zachowań odnotowano lekki spadek. Dotyczy on głównie przejawów agresji fizycznej. Wzrost odnotowano w obszarze agresji i przemocy werbalnej, relacyjnej i wymuszeń. Ważnym aspektem bezpieczeństwa uczniów jest ich aktywność na portalach społecznościowych, które obok rodziny i szkoły stały się kolejnym środowiskiem

socjalizacyjnym. Za pomocą tych środków dzieci i młodzież stają się ofiarami wykluczenia, ośmieszania, dokuczania. Istotnym problemem staje się również uzależnienie od Internetu.

Niezdrowy styl życia, bierne spędzanie czasu wolnego sprzyja problemom zdrowotnym dzieci, otyłości, wadom postawy. Dzieci zwalniane są z zajęć wychowania fizycznego, co dodatkowo pogłębia problemy zdrowotne.

Badania przedstawione w „Diagnozie problemów społecznych na terenie Gminy Parczew 2019” wskazują, iż spożywanie alkoholu zadeklarowało 68% mieszkańców. Mieszkańcy Gminy najczęściej spożywają piwo, ale znaczna część badanych sięga również po wino i wódkę. 21% osób przyznało, że wykonywało swoje obowiązki służbowe pod wpływem alkoholu. Problem alkoholowy w Gminie jest alarmujący – choć abstynencje zadeklarował prawie co trzeci mieszkaniec, część pije z częstotliwością wskazującą na nadużywanie alkoholu bądź uzależnienie.

Badanie problemu uzależnień zostało również przeprowadzone wśród 252 uczniów szkół podstawowych z klas IV – VIII. Wyniki badań wskazują, że 24% uczniów przyznało, że spożywało alkohol. W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem alkohol piło 18 osób spośród 59 osób, które piły kiedykolwiek. Większość uczniów (spośród tych, którzy pili alkohol) sięgnęło po napoje wysokoprocentowe po raz pierwszy w wieku 11-13 lub 14-16 lat (31%). 28% respondentów deklaruje, że zaczęło pić mając 8-10 lat, a 9% osób miało wówczas 17 i więcej lat. Prawie połowa uczniów oceniła możliwość zdobycia alkoholu jako łatwe, a 19% jako trudne. Problem spożywania alkoholu wśród młodych mieszkańców Gminy jest widoczny, jednak nie przybiera znaczących rozmiarów. Świadczy o tym między innymi fakt, że po alkohol sięgnął stosunkowo mały odsetek uczniów. Z deklaracji znacznej części respondentów wynika ponad to, iż alkohol próbowali jednokrotnie. Na pytanie o okoliczność spożywania alkoholu po raz pierwszy, aż 43% badanych stwierdziło, że zostało alkoholem poczęstowanych.

Kolejnym problemem badawczym było palenie papierosów przez uczniów. Większość odpowiedziało, że nigdy tego nie robiło (85%), a 2% paliło wiele razy lub robi to regularnie/codziennie. 4 ankietowanych paliło w ciągu ostatniego miesiąca 1-2 razy, a jeden uczeń zadeklarował, że robił to 5-10 razy. Wśród ankietowanych większość nigdy nie paliła papierosa elektronicznego (73%), a 12% sięgnęło po niego jednokrotnie.

Badania wykazały, że 73 % ankietowanych posiada wiedzę na temat szkodliwości alkoholu, papierosów i innych substancji psychoaktywnych. Uczniowie informacje te nabyli głównie podczas rozmów z nauczycielami (57%) i rodzicami (53%). Co piąty uczeń pozyskuje wiedzę od pedagoga, psychologa szkolnego, 19% sama szuka informacji na ten temat, a 13% czerpie je od znajomych.

Diagnozie poddano również spostrzeganie działań profilaktycznych przez uczniów. Według ankietowanych najciekawszymi i najefektywniejszymi zajęciami są pogadanki z wychowawcą (52%). W dalszej kolejności uczniowie wskazywali na zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą (30%), spektakle lub musicale profilaktyczne (26%) oraz zajęcia z przedstawicielem Policji (24%). Uczniowie wskazali, że według nich w szkole brakuje zajęć profilaktycznych z wykorzystaniem form multimedialnych, spektakli lub musicali profilaktycznych, zajęć warsztatowych z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą. Zdaniem 52% uczniów prowadzone zajęcia profilaktyczne spełniają swoje zadanie ponieważ badani wiele się dowiedzieli i były one ciekawe.

Podsumowując powyższe dane wskazane jest organizowanie i finansowanie dla przedstawicieli placówek pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń, obejmujących zagadnienia dotyczące skutecznych strategii profilaktycznych oraz podnoszące ich kompetencje w zakresie realizacji warsztatów i zajęć profilaktycznych. Wskazane jest realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz nawiązanie sieci współpracy między podmiotami. Rekomendowane jest propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia, poprzez przedstawianie korzyści za tym idących oraz stwarzanie możliwości uczestnictwa w zajęciach sportowych. Ważnym działaniem jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnienia. Rekomendacją objęto również rozwój lub tworzenie placówek wsparcia dziennego, które odgrywają istotną rolę w systemie pomocy zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i przemocą.

Gmina Parczew posiada zasoby w zakresie świadczenia specjalistycznej pomocy i wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom. Osoby uzależnione mogą korzystać z pomocy ambulatoryjnej i stacjonarnej. W strukturze SP ZOZ w Parczewie znajduje się Poradnia Zdrowia Psychicznego i Odwykowa oraz Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, usługi w zakresie uzależnień są kontraktowane z Narodowym Funduszem Zdrowia. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie zapewnia też dostęp do świadczeń zdrowotnych w postaci hospitalizacji.

3. Cele Gminnego Programu

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, podejmowanie działań zmierzających do zmiany zachowań niewłaściwych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i socjoterapeutycznych.

W obszarze problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy, do realizacji rekomenduje się następujące cele szczegółowe:

- 1) Prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania pojawianiu się zachowań ryzykownych w populacji dzieci i młodzieży.
- 2) Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.
- 3) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin z problemem alkoholowym przez objęcie ich formami pomocy psychospołecznej i prawnej oraz zajęciami grup wsparcia dla dzieci, rodziców i osób dorosłych uzależnionych, współuzależnionych i stosujących przemoc.
- 4) Stwarzanie możliwości i alternatyw do kształtowania i utrwalania modelu trzeźwego stylu życia u osób nadużywających alkoholu, promocja postaw abstynenckich poprzez wsparcie abstynenckich grup trzeźwościowych.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem prawa dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych, które wynikają z przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 6) Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz udzielania pomocy.
- 7) Realizacja działań służących podniesieniu poziomu wiedzy społeczeństwa i zwiększeniu świadomości ryzyka związanego z uzależnieniami behawioralnymi, kształtowanie postaw prozdrowotnych, wzmacnianie czynników wspierających rozwój i ograniczanie czynników ryzyka.

4. Zadania Gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom:

Rozdział 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 6 232,00 zł.

W rozdziale 1. ujęto działania odnoszące się do profilaktyki wskazującej i selektywnej. Zabezpieczona została pomoc osobom w sposób bezpośrednio i pośrednio dotkniętych uzależnieniami mająca na celu zmniejszenie szkód związanych z pićem alkoholu. Zaplanowano pomoc i wsparcie dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie lub szkodliwie.

- 1) Przeprowadzenie Programu „After Caree”- Program dla osób uzależnionych po podstawowym programie terapeutycznym (indywidualne i grupowe). Spotkania dla osób uzależnionych o charakterze edukacyjno-terapeutycznym. Celem realizacji zadania jest utrzymywanie abstynencji od alkoholu i innych środków zmieniających nastroj.
- 2) Punkt konsultacyjny dla uzależnionych i ich rodzin - prowadzenie oraz finansowanie działalności punktu konsultacyjnego dla uzależnionych i ich rodzin przy MOPS w Parczewie z siedzibą przy ul. Kolejowej 4. Punkt konsultacyjny prowadzony przez członka Miejskiej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych. Konsultowanie przypadków uzależnień behawioralnych, wskazywanie możliwości leczenia i pomocy, motywowanie do podjęcia leczenia, wskazywanie placówek leczenia specjalistycznego.

Rozdział 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Na realizację zadania przeznaczono kwotę: 21 970,00 zł.

W Rozdziale 2. ujęto działania skierowane do rodzin i osób, u których występują problemy związane z nadużywaniem alkoholu. W zakresie profilaktyki selektywnej zabezpieczona została pomoc prawna w formie konsultacji i porad prawnych. Wsparciem będą też objęci członkowie rodzin z problemem wynikającym z używania alkoholu i stosujących przemoc jak również sprawcy przemocy domowej. Realizatorami działań będą specjaliści terapeuci, psycholodzy, pedagodzy i kuratorzy sądowi.

- 1) Informacje prawne - finansowanie porad i usług prawnych dla osób dotkniętych w bezpośredni lub pośredni sposób problemami uzależnień i przemocy

w rodzinie, wsparcie w zakresie regulowania spraw rodzinnych, karnych i cywilnych.

- 2) Zajęcia terapeutyczno - edukacyjne dla osób współuzależnionych (indywidualne i grupowe). Spotkania edukacyjno-terapeutyczne dla osób żyjących w związku z osobą uzależnioną. Celem realizacji zadania jest nabycie wiedzy, umiejętności i świadomości zwiększającej szansę konstruktywnego i satysfakcjonującego funkcjonowania w życiu codziennym przez osoby współuzależnione.
- 3) Program korekcyjno - edukacyjny w tym dla osób uzależnionych od alkoholu (także pijących alkohol ryzykownie) i stosujących przemoc. Program skierowany do osób z problemem uzależnienia, stosujących przemoc i popadających w konflikt z prawem. Beneficjentami programu będą osoby wskazane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, KRPA w Parczewie, kuratorów sądowych, terapeutów, pracowników socjalnych i inne instytucje współpracujące. Program oparty na oddziaływaniach psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych.

Rozdział 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Na realizację zadania przeznaczono kwotę: 74 650,00 zł.

W Rozdziale 3. skoncentrowano się na działaniach odnoszących się przede wszystkim do profilaktyki uniwersalnej, głównie na realizacji programów profilaktycznych rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w placówkach oświatowych. Realizowane będą również programy pozaszkolne, zachęcające do aktywności fizycznej, rozwijające pasje i zainteresowania, a także kształtujące postawę zdrowego stylu życia.

- 1) Program Profilaktyki Uzależnień „Wsparcie na Starcie” dla klas IV – VIII SP 1 w Parczewie. Program skierowany jest do uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Parczewie. Celem zadania jest profilaktyka uniwersalna w zakresie uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie potencjalnym problemom społecznym. W ramach realizacji zadania przeprowadzone zostaną warsztaty, program Profilaktyczny „Debata” – program rekomendowany przez

PARPA, konkursy i turnieje profilaktyczne oraz jednorazowe działania profilaktyczne prowadzone przez inne instytucje zewnętrzne (szkoły, SANEPID, PPPP).

- 2) Program Profilaktyczno – Sportowy „Użytkom mówię nie, bo sportowcem zostać chce” - program skierowany do dzieci z grup przedszkolnych (zerówki) z gminy i powiatu parczewskiego. Celem zadania jest profilaktyka uniwersalna, przede wszystkim zmiana postaw w zakresie sięgania po środki uzależniające, nabycie wiedzy o konsekwencjach zdrowotnych i społecznych kontaktu ze środkami psychoaktywnymi, doskonalenie sprawności fizycznej i wspomaganie harmonijnego rozwoju psychofizycznego dziecka. Zadanie realizowane będzie poprzez organizację VII Sportowej Olimpiady Przedszkolaka, konkursu profilaktycznego oraz spotkania ze specjalistami ds. uzależnień.
- 3) Program profilaktyczny „Potrafimy inaczej” – program skierowany do dzieci z Zespołu Placówek Szkolnych w Przewłocze w wieku 6 – 10 lat. Celem zadania jest zapobieganie uzależnieniom i innym destrukcyjnym zachowaniom oraz nieprawidłowej adaptacji społecznej dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Program realizowany będzie poprzez cykl zajęć profilaktycznych.
- 4) „Uzależnienia?! Nie, dziękuję!”, Ogólnoszkolny Konkurs Wiedzy o Uzależnieniach - dofinansowanie realizacji wybranych elementów Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego. Program skierowany do uczniów Zespołu Szkół im. Stanisława Staszica w Parczewie. Celem zadania jest profilaktyka z zakresu uzależnienia od środków psychoaktywnych. Realizowany będzie poprzez przeprowadzenie zajęć warsztatowych oraz organizację Ogólnoszkolnego Konkursu Wiedzy o Uzależnieniach – jako podsumowanie działań profilaktycznych.
- 5) „Porozmawiajmy o uzależnieniach” – cykl warsztatów profilaktycznych dla uczniów, nauczycieli i rodziców I LO w Parczewie. Zajęcia przeprowadzone zostaną przez psychologa z „Towarzystwa Nowa Kuźnia”. Celem warsztatów jest popularyzacja wiedzy na temat uzależnień, uświadomienie zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu oraz promocja zdrowego stylu życia.
- 6) „Szkolny Program Przeciwdziałania Nalogom” – program skierowany do uczniów klas IV – VIII ze SP Nr 2 w Parczewie. Celem działań jest profilaktyka uniwersalna z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i nikotyny, a także przeciwdziałanie narkomanii i zażywaniu dopalaczy. Program zawiera cykl spotkań ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką uzależnień, warsztaty

z technik asertywności, konkurs plastyczny „Życie bez substancji uzależniających”, spotkanie i prelekcja dla rodziców, zawody sportowe oraz sportowe zajęcia pozalekcyjne na basenie. Zakupiony zostanie tor wodny, który będzie służył rozwojowi aktywności fizycznej, zachęceniem do atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego oraz kreowaniem zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

- 7) Koło fotograficzno – turystyczne „GlobFoter”- zajęcia pozalekcyjne dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 w Parczewie. Organizacja atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania i aktywność uczniów klas VIII SP Nr 3 w Parczewie. Wyjazdy turystyczne połączone z zajęciami fotograficznymi oraz warsztatami z zakresu profilaktyki uzależnień. Zajęcia mają na celu przekazanie wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień, ukazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, uwrażliwienie na piękno sztuki poprzez uczestnictwo w cyklicznych koncertach Radia Lublin.
- 8) „Sztuka i Ja” – program skierowany do dojeżdżających uczniów SP Nr 3 w Parczewie oraz zagrożonych uzależnieniami, posiadających ukryte zdolności artystyczne. W trakcie realizacji zadania uczniowie będą uczestniczyli w zajęciach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami. Ponadto rozwijane będą talenty i pasje uczestników zadania poprzez udział w konkursach, wystawach, przedstawieniach teatralnych.
- 9) Program „Gwiazda Mocy – Pierwsza Wyprawa” – realizowany przez trenerów Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej. program rekomendowany. Zajęcia dla uczniów klas VI-VII SP Nr 3 w Parczewie, rodziców i pedagogów. Celem programu jest profilaktyka uniwersalna, zapobieganie zagrożeniom związanym z depresją, samobójstwami, uzależnieniami od papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, unikanie przemocy i zachowań demoralizujących.
- 10) Program „Archipelag skarbów” – program rekomendowany, realizowany przez trenerów Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej. Zajęcia dla uczniów klas VIII szkół podstawowych gm. Parczew, spotkania z rodzicami oraz nauczycielami. Celem programu jest zapobieganie różnym zachowaniom ryzykownym i problemom młodzieży, m. in.: wzrost wiedzy na temat szkodliwości alkoholu, narkotyków, wczesnych kontaktów seksualnych oraz mechanizmów uzależnienia, umocnienie postawy abstynencji, umocnienie autorytetu rodziców i innych bliskich osób.

- 11) Program „Przyjaciele Zippiego” – program rekomendowany, realizowany przez pedagoga szkolnego posiadającego kwalifikację i uprawnienia do prowadzenia w/w programu. Cykl spotkań z uczniami klas I SP Nr 3 w Parczewie. Celem programu jest wyposażenie małych dzieci w podstawowe kompetencje społeczno-emocjonalne, które pomogą radzić sobie w trudnych sytuacjach. Między innymi troska o zdrowie, dobre samopoczucie, zapobieganie problemom w przyszłości.
- 12) „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”- program rekomendowany. Zajęcia profilaktyczne dla uczniów klas V SP nr 3 w Parczewie. Program o charakterze profilaktyki uniwersalnej, realizowany przez nauczycieli w trakcie całego roku. Celem zajęć jest rozwijanie u uczniów umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnościami, a także kształtowanie postaw optymizmu, empatii, wytrwałości i wiary w siebie.
- 13) „Unplugged”- realizacja programu profilaktycznego dla uczniów kl. VII. Program rekomendowany. Zajęcia profilaktyczne dla uczniów kl. VII szkół podstawowych z terenu Gminy Parczew oraz ich rodziców, przeprowadzony przez psychologów i pedagogów z PPPP w Parczewie. Celem realizacji zadania jest ograniczenie inicjacji używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki) oraz ograniczenie rozwoju intensywności używania tj. od fazy używania eksperymentalnego do fazy używania problemowego.
- 14) Przeprowadzenie akcji profilaktyczno-informacyjnej – zadanie realizowane przez PPPP w Parczewie. W ramach zadania opracowane zostaną broszury informacyjne na temat: przemocy domowej, przemocy rówieśniczej, uzależnień behawioralnych, substancji psychoaktywnych. Celem zadania jest upowszechnienie wiedzy na temat wymienionych problemów wśród uczniów szkół na terenie Gminy Parczew oraz ich rodziców podczas zebrań dla rodziców i nauczycieli.
- 15) Modelarnia – pozalekcyjne zajęcia jako alternatywna forma spędzania czasu wolnego połączone z programem profilaktycznym z zakresu uzależnienia od papierosów i wyrobów powiązanych. Działania skierowane są do dzieci w wieku 10 l. – 11 l. Zajęcia prowadzone będą w PDK. Celem zadania jest upowszechnienie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych oraz rozwój pasji i zainteresowań.
- 16) Festyn „Młodość bez uzależnień” – impreza ogólnodostępna dla mieszkańców Gminy Parczew. Celem festynu jest upowszechnienie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania środków uzależniających. W ramach realizacji

zadania odbędzie się konkurs plastyczny – „Młodość bez uzależnień”, wystawa prac plastycznych, pokazy służ ratowniczych, konkursy, gry i zabawy, pogadanki tematyczne, stoisko informacyjno-profilaktyczne, wesołe miasteczko. Wszystkie atrakcje dla dzieci będą nieodpłatne.

- 17) „Zajęcia rękodzielniczo-plastyczne”- jako alternatywna forma spędzania czasu wolnego. Pozaszkolne zajęcia rozwijające pasje i talenty połączone z profilaktyką uniwersalną. Zadanie skierowane do dzieci i młodzieży w wieku 8 – 13 l. realizowane w PDK. Celem zajęć jest upowszechnienie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych i alkoholu, a także rozwój pasji oraz zainteresowań beneficjentów.
- 18) „Zima na sportowo 2010, Lato na sportowo 2020, Dzień Dziecka, Rodzinne biegi uliczne” – celem zadania jest organizacja czasu wolnego, zachęcanie dzieci i młodzieży do zdrowego i bezpiecznego spędzania czasu oraz ukazanie alternatywnych form aktywności fizycznej. Zadanie realizowane przez instruktorów MOSiR w Parczewie. Podczas cyklicznych zajęć oferowanych w ramach ferii i wakacji odbywać się będą warsztaty z zakresu profilaktyki uniwersalnej. W czasie imprez Dzień Dziecka oraz Rodzinne Biegi Uliczne prowadzone będą działania profilaktyczne, mające na celu zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych.

Rozdział 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 41 200,00 zł.

W Rozdziale 4. ujęto działania odnoszące się przede wszystkim do profilaktyki selektywnej i uniwersalnej. Realizowane zadania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi poprzez organizację wsparcia dla dzieci i młodzieży w czasie poza szkolnym. Koncentrują się również na grupach ryzyka, zabezpieczając je przed pogłębianiem się problemów uzależnień i przemocy. Dofinansowanie zadań o charakterze profilaktycznym realizowanych przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia.

- 1) Wsparcie stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na zasadach zgodnych z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019r. poz. 688, z późn. zm.). - dofinansowanie działań

z zakresu profilaktyki uzależnień zgodnie z obowiązującymi przepisami – konkurs ofert.

- 2) Utrzymanie pomieszczeń pod działalność profilaktyczną - zadanie służy utrzymaniu pomieszczeń, w których realizowane są działania w zakresie profilaktyki uniwersalnej i selektywnej, m. in.: szkolenia, programy dla uzależnionych i współuzależnionych oraz sprawców przemy, punkt konsultacyjny, posiedzenia MKRPA i dyżury pełnomocnika ds. uzależnień.

Rozdział 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa dotyczących reklamy i sprzedaży alkoholu. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 3 750,00 zł.

- 1) Kontrola punktów sprzedaży. Działanie ma na celu podejmowanie okresowych kontroli i interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy dotyczących reklamy, promocji, informowania o sponsorowaniu i zakazu sprzedaży oraz podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, osobom do lat 18.

Rozdział 6. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 44 584,00 zł.

W Rozdziale 6. ujęto działania odnoszące się przede wszystkim do zabezpieczenia funkcjonowania działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, finansowania opinii w przedmiocie uzależnienia, organizację szkoleń dla pracowników służb społecznych.

- 1) Posiedzenia Komisji - Finansowanie posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Parczewie zgodnie z zaplanowanym harmonogramem. Podejmowanie działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione, poprzez wsparcie i motywowanie.
- 2) Opinie biegłych - Finansowanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wydawanych przez biegłych sądowych ze wskazaniem rodzaju sposobu leczenia.
- 3) Materiały wspomagające pracę MKRPA – materiały wspomagające pracę komisji przy działalności informacyjnej z zakresu profilaktyki uzależnień. Materiały wykorzystane zostaną podczas akcji profilaktyczno – informacyjnych (stoiska, pogadanki, broszury, warsztaty).

- 4) Czasopisma i literatura specjalistyczna - Finansowanie literatury pomocniczej związanej z rozwiązywaniem problemów alkoholowych wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
- 5) Opinie zlecone przez sąd/opłata sądowa - Finansowanie opinii zleconych przez sąd i opłata sądowa.
- 6) Szkolenia - Organizowanie szkoleń m.in. dla pracowników socjalnych, psychologów, pedagogów, nauczycieli i przedstawicieli innych służb społecznych podnoszących kompetencje zawodowe, wyrażających gotowość do profesjonalnego udzielania pomocy dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym w zakresie rozpoznanych problemów.

Rozdział 7. Obsługa programu. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 43 614,00zł.

- 1) Obsługa programu. - Wynagrodzenie osobowe i pozostałe wydatki na obsługę programu.

5. Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zgodnie z art. 4¹ ust 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi koordynatorem realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Pełnomocnik Burmistrza Parczewa ds. Uzależnień. W realizację Gminnego Programu włącza się wiele instytucji i specjalistów działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy domowej i rówieśniczej oraz promocji zdrowia.

Mocną stroną Gminy Parczew są instytucje współpracujące ze sobą i wychodzące z ofertą wsparcia działań opiekuńczo - wychowawczych, profilaktycznych oraz pomocy specjalistycznej. W planowaniu profilaktyki w obszarze uzależnienia od alkoholu będą uwzględniane zasoby Gminy w postaci instytucji i specjalistów w nich zatrudnionych, a przede wszystkim:

- Pełnomocnik Burmistrza Parczewa ds. Uzależnień jako koordynator działań wynikających z Gminnego Programu,

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Parczewie jako jednostka, której powierzono obsługę Gminnego Programu,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Parczewie,
- Szkoła Podstawa Nr 1 przy ul. 11 Listopada 90 w Parczewie,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 przy ul. Polnej 34 w Parczewie,
- Szkoła Podstawowa Nr 3 przy ul. Spółdzielczej 7 w Parczewie,
- Zespół Placówek Szkolnych w Przewłocze,
- Zespół Szkół im. Stanisława Staszica przy ul. Wojska Polskiego 1 w Parczewie,
- I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika przy ul. Mickiewicza 5 w Parczewie,
- Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Parczewski Dom Kultury w Parczewie,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Parczewie,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Parczewie,
- specjaliści w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych problemów społecznych, psycholodzy, terapeuci uzależnień, kuratorzy Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim, prawnik,
- stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom na terenie gm. Parczew (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa).

6. Adresaci Gminnego Programu

Działania profilaktyczne będą realizowane na trzech poziomach profilaktyki w zależności od stopnia ryzyka.

Pierwszy poziom stanowi profilaktyka uniwersalna - ukierunkowana na całe populacje, są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub

eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Są tu również działania uniwersalne, realizowane np. w grupie dzieci i młodzieży, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Dbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz prawidłowe odżywianie.

Kolejny poziom stanowi profilaktyka selektywna – rozumiana jako profilaktyka ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy. Profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym. Koncentruje się na zagrożonych grupach dzieci i młodzieży, osobach, które cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka. Celem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych. Działania w zakresie profilaktyki selektywnej prowadzone są przez psychologów i pedagogów, specjalistów-terapeutów, a także wykwalifikowanych realizatorów programów profilaktycznych.

Mówiąc o profilaktyce wskazującej – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych.

Konstrukcja Gminnego Programu odnosi się do trzech poziomów profilaktyki ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej.

7. Narzędzia ewaluacji programu

1. Systematyczne zbieranie i analiza danych dotyczących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Systematyczne sprawdzanie zadań pod względem jakości, czasu i efektywności.
3. Kontrola zadań realizowanych przez podmioty w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Sporządzanie sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

8. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Za udział w posiedzeniu zespołu prowadzącego postępowanie w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie 40,00 zł (słownie: czterdzieści złotych) za godzinę, z wyłączeniem sekretarza komisji, którego udział w posiedzeniach jest finansowany ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych i stanowi część jego wynagrodzenia. Przewodniczącemu Komisji przysługuje wynagrodzenie 50,00 zł (słownie: pięćdziesiąt złotych) za godzinę. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest udział w posiedzeniu Komisji.

Przewodniczący Rady
Mirosław Naumiuk

**HARMONOGRAM wydatków
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020**

Rozdz.	Nr zad.	Nazwa zadania	Instytucje i osoby realizujące zadanie	Razem
1	2	3	4	5
1	<i>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu</i>			6 232,00 zł
	1	Przeprowadzenie programu profilaktycznego „After Caree”- Program dla osób uzależnionych po podstawowym programie terapeutycznym (indywidualne i grupowe)	Instruktor Terapii Uzależnień	4 232,00 zł
	2	Punkt konsultacyjny dla uzależnionych i ich rodzin	MKRPA	2 000,00 zł
2	<i>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie</i>			21 970,00 zł
	1	Informacje prawne	MOPS	13 310,00 zł
	2	Zajęcia terapeutyczno- edukacyjne dla osób współuzależnionych (indywidualne i grupowe)	Instruktor Terapii Uzależnień	2 720,00 zł
	3	Program korekcyjno- edukacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu (także pijących alkohol ryzykownie) i stosujących przemoc	MOPS Kuratorzy Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim	5 940,00 zł
3	<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</i>			74 650,00 zł

1	Program Profilaktyki Uzależnień „Wsparcie na Starcie” dla klas IV – VIII SP 1 w Parczewie	SP Nr 1 Parczew	8 000,00 zł
2	Program Profilaktyczno – Sportowy „Użytkom mówię nie, bo sportowcem zostać chcę”	SP Nr 1 Parczew	3 000,00 zł
3	Realizacja programu profilaktycznego „Potrafimy inaczej”	ZPSz w Przewłocce	10 950,00 zł
4	Uzależnienia?! Nie! Dziękuję! Ogólnoszkolny Konkurs Wiedzy o Uzależnieniach	ZS Parczew	1 000,00 zł
5	„Porozmawiajmy o uzależnieniach”	LO Parczew	2 000,00 zł
6	Szkolny Program Przeciwdziałania Nalogom	SP Nr 2 Parczew	18 200,00 zł
7	Koło fotograficzno- turystyczne „GlobFoter”- zajęcia pozalekcyjne dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 w Parczewie	SP Nr 3 Parczew	4 000,00 zł
8	Sztuka i Ja	SP Nr 3 Parczew	2 000,00 zł
9	Program „Gwiazda Mocy – Pierwsza Wyprawa”	SP Nr 3 Parczew	2 000,00 zł
10	Program „Archipelag Skarbów” – program rekomendowany	SP Nr 1 Parczew SP Nr 2 Parczew SP Nr 3 Parczew ZPSz w Przewłocce	3 000,00 zł
11	Program „Przyjaciele Zippiego” – program rekomendowany	SP Nr 3 Parczew	2 000,00 zł
12	Program „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” – program rekomendowany	SP Nr 3 Parczew	500,00 zł
13	Program profilaktyczny „Unplugged” – program rekomendowany	PPPP Parczew	2 000,00 zł
14	Przeprowadzenie akcji profilaktyczno – informacyjnej	PPPP Parczew	1 500,00 zł
15	Modelarnia	PDK Parczew	2 500,00 zł
16	Festyn „Młodość bez uzależnień”	PDK Parczew	4 000,00 zł
17	Zajęcia rękodzielniczo-plastyczne	PDK Parczew	3 000,00 zł

	18	Zima na sportowo 2020 Lato na sportowo 2020 Dzień Dziecka Rodzinne biegi uliczne	MOSiR Parczew	5 000,00 zł
	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych			41 200,00 zł
4	1	Wsparcie stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na zasadach zgodnych z Ustawą o Działalności Pożytku Publicznego i Wolontariacie – konkurs ofert	Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie gm. Parczew	24 200,00 zł
	2	Utrzymanie pomieszczeń pod działalność profilaktyczną	MOPS	17 000,00
5	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 (reklama i sprzedaż alkoholu)			3 750,00 zł
	1	Kontrola punktów sprzedaży	MKRPA	3 750,00 zł
6	Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych			44 584,00 zł
	1	Posiedzenia Komisji	MOPS	16 084,00 zł
	2	Opinie biegłych	MOPS	9 100,00 zł
	3	Materiały wspomagające pracę MKRPA	MOPS	2 000,00 zł
	4	Czasopisma i literatura specjalistyczna	MOPS	1 000,00 zł
	5	Opinie zlecone przez sąd/ Oplata sądowa	MOPS	9 400,00 zł
	6	Szkolenia	MOPS	7 000,00 zł
7	Obsługa programu			43 614,00 zł
	1	Obsługa programu	MOPS	43 614,00 zł
Razem:				236 000,00 zł

**ZAŁĄCZNIK DO HARMONOGRAMU wydatków
Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020**

Rozdz.	Nr zad.	Nazwa zadania	Rodzaje wydatków	Razem
1	2	3	4	5
1	<i>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu</i>			<i>6 232,00 zł</i>
	1	Przeprowadzenie programu profilaktycznego „After Caree”- Program dla osób uzależnionych po podstawowym programie terapeutycznym (indywidualne i grupowe)	Umowa zlecenie – 4 032,00zł Wyd. rzeczowe – 200,00zł	4 232,00 zł
	2	Punkt konsultacyjny dla uzależnionych i ich rodzin	Umowa zlecenie – 2 000,00zł	2 000,00 zł
2	<i>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie</i>			<i>21 970,00 zł</i>
	1	Informacje prawne	Usługa – 13 310,00zł	13 310,00 zł
	2	Zajęcia terapeutyczno- edukacyjne dla osób współuzależnionych (indywidualne i grupowe)	Umowa zlecenie – 2 520,00zł Wyd. rzeczowe – 200,00zł	2 720,00 zł
	3	Program korekcyjno- edukacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu (także pijących alkohol ryzykownie) i stosujących przemoc	Umowa zlecenie - 5 940,00zł	5 940,00 zł
3	<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</i>			<i>74 650,00 zł</i>
	1	Program Profilaktyki Uzależnień „Wsparcie na Starcie” dla klas IV – VIII SP 1 w Parczewie	Usługa - 4 200,00zł Wyd. rzeczowe – 3 800,00zł	8 000,00 zł

2	Program Profilaktyczno – Sportowy „Użytkom mówię nie, bo sportowcem zostać chcę”	Wyd. rzeczowe – 3 000,00zł	3 000,00 zł
3	Realizacja programu profilaktycznego „Potrafimy inaczej”	Umowa zlecenie – 10 950,00zł	10 950,00 zł
4	Uzależnienia?! Nie! Dziękuję! Ogólnoszkolny Konkurs Wiedzy o Uzależnieniach	Usługa – 700,00zł Wyd. rzeczowe – 300,00zł	1 000,00 zł
5	„Porozmawiajmy o uzależnieniach”	Usługa – 1 500,00zł Wyd. rzeczowe – 500,00zł	2 000,00 zł
6	Szkolny Program Przeciwdziałania Nałogom	Usługa – 2 700,00zł Umowa zlecenie – 900,00zł Wyd. rzeczowe – 2 400,00zł Wyd. inwestycyjne - 12 200,00zł	18 200,00 zł
7	Koło fotograficzno- turystyczne „GlobFoter”- zajęcia pozalekcyjne dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 3 w Parczewie	Usługa – 3 000,00zł	4 000,00 zł
8	Sztuka i Ja	Usługa – 2 000,00zł	2 000,00 zł
9	Program „Gwiazda Mocy – Pierwsza Wyprawa”	Usługa – 3 000,00zł	2 000,00 zł
10	Program „Archipelag Skarbów” – program rekomendowany	Usługa – 3 000,00zł	3 000,00 zł
11	Program „Przyjaciele Zipiego” – program rekomendowany	Umowa zlecenie – 1 300,00zł Wyd. rzeczowe – 700,00zł	2 000,00 zł
12	Program „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” – program rekomendowany	Wyd. rzeczowe – 500,00zł	500,00 zł
13	Program profilaktyczny „Unplugged” – program rekomendowany	Wyd. rzeczowe – 2 000,00zł	2 000,00 zł
14	Przeprowadzenie akcji profilaktyczno – informacyjnej	Wyd. rzeczowe – 1 500,00zł	1 500,00 zł
15	Modelarnia	Wyd. rzeczowe – 2 500,00zł	2 500,00 zł
16	Festyn „Młodość bez uzależnień”	Usługa – 4 000,00zł	4 000,00 zł
17	Zajęcia rękodzielniczo-plastyczne	Wyd. rzeczowe – 3 000,00zł	3 000,00 zł
18	Zima na sportowo 2020 Lato na sportowo 2020 Dzień Dziecka Rodzinne biegi uliczne	Wyd. rzeczowe – 5 000,00zł	5 000,00 zł

		Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych		41 200,00 zł
4	1	Wsparcie stowarzyszeń i organizacji pozarządowych na zasadach zgodnych z Ustawą o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie – konkurs ofert	Konkurs ofert – 24 200,00zł	24 200,00 zł
	2	Utrzymanie pomieszczeń pod działalność profilaktyczną	Czynsz – 4 000,00zł Media – 11 620,00zł Wyd. rzeczowe – 1 380,00zł	17 000,00
		Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 (reklama i sprzedaż alkoholu)		3 750,00 zł
5	1	Kontrola punktów sprzedaży	Wynagrodzenie – 3 750,00zł	3 750,00 zł
		Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		44 584,00 zł
6	1	Posiedzenia Komisji	Wynagrodzenie – 16 084,00zł	16 084,00 zł
	2	Opinie biegłych	Usługa – 9 100,00zł	9 100,00 zł
	3	Materiały wspomagające pracę MKRPA	Wyd. rzeczowe – 2 000,00zł	2 000,00 zł
	4	Czasopisma i literatura specjalistyczna	Wyd. rzeczowe – 1 000,00 zł	1 000,00 zł
	5	Opinie zlecone przez sąd/ Oplata sądowa	Opinie/opłata – 9 400,00zł	9 400,00 zł
	6	Szkolenia	Usługa – 7 000,00zł	7 000,00 zł
		Obsługa programu		43 614,00 zł
7	1	Obsługa programu	Wynagrodzenia osobowe – 36 026,56zł Pozostałe wydatki na obsługę programu – 7 587,44 zł	43 614,00 zł
Razem:				236 000,00 zł

Przewodniczący Rady
Miroslaw Mamiuk